

Показники, що визначають кваліфікацію працівника проектної групи спеціальності 101 «Екологія» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності	Перелік
Скляр Вікторія Григорівна	
1) наявність за останні 5 років не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection	<i>Публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science CoreCollection:</i> 1. Bondarieva L.M., Kyrylchuk K.S., Skliar V.H., Tikhonova O.M., Zhatova H.O., Bashtovyi M.G. (2019). Population dynamics of the typical meadow species in the conditions of pasture digression in flooded meadows. <i>Ukrainian Journal of Ecology</i>. 9 (1). 204–211. 2. Skliar V., Kovalenko I., Skliar Iu., Sherstiuk M. (2019). Vitality structure and its dynamics in the process of natural reforestation of <i>Quercus robur</i> L. <i>AgroLife Journal</i>. 8(1). 233-241. 3. Zubtsova I., Penkovska L., Skliar V., Skliar Iu. (2019). Dimensional features of cenopopulations of some species of medicinal plants in the conditions of North-East Ukraine. – <i>AgroLife Scientific Journal</i>. 8 (2). 191-201. 6. Skliar Iu., Skliar V., Klymenko A., Sherstiuk M., Zubtsova I. (2020). Growth signs of <i>Nymphaea candida</i> in various ecological and cenotic conditions of Desna Basin (Ukraine). <i>AgroLife Scientific Journal</i>. Vol.9, №1. 316-323. 7. Skliar V., Kyrylchuk K., Tykhonova O., Bondarieva L., Zhatova H., Klymenko A., Mykola Bashtovyi M., Zubtsova I. (2020). Ontogenetic structure of populations of forest-forming species of the Left-Bank Polissya of Ukraine. <i>Baltic Forestry</i>. 26(1): 441 // https://doi.org/10.46490/BF441 8. Xuejin Chena, Songta He, Lina Jiang, Xinzheng Li, WeiliGuo, BihuaChena, JunguoZhoua, Viktoriia Skliar (2021). An efficient transient transformation system for gene function studies in pumpkin (<i>Cucurbita moschata</i> D.) // <i>Scientia Horticulturae</i>, №1, P.1-12 9. Tykhonova O., Skliar V., Sherstiuk M., Butenko A., Kyrylchuk K., Bashtovyi M. (2021) Analysis of <i>Setaria glauca</i> (L.) P. Beauv. population's vital parameters in grain agrophytocenoses // <i>Journal of Environmental Research, Engineering and Management</i> Vol. 77 / No. 1 / 2021 pp. 36–46. DOI 10.5755/j01.arem.77.1.25489 10. Melnyk O., Skliar V., Sabadash S., Butova V. EU Municipal Organic Wastes Management and Its Implementation Prospects in Ukraine // <i>Environmental and Climate Technologies 2021</i>, vol. 25, no. 1, pp. 205–221

Публікації у фахових виданнях

1. Шерстюк М.Ю., Скляр В.Г., Скляр Ю.Л., Хе Сонгтао Комплексний популяційний аналіз як напрямок сучасних біолого-екологічних досліджень // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія». Вип. 3 (37), 2019. – С. 61-67.
2. Баштовий М.Г., Скляр В.Г., Кирильчук К.С., Скляр Ю.Л. Ботанічний геомоніторинг рослинного покриву в рекреаційних зонах об'єктів екотуризму // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія». Вип. 4 (38), 2019. – С. 54-61.
3. Зубцова І.В., Скляр В.Г. Розмірні характеристики рослин та популяцій *Leonuris vilosus* Desf. Ex Spreng на заплавах луках Кролевецько-Глухівського геоботанічного району // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія». Вип. 3 (37), 2019. – С. 47-56.
4. Зубцова І. В. Віталітетна структура ценопопуляцій *Melilotus officinalis* (L.) Pall. в умовах заплавах лук Кролевецько-Глухівського геоботанічного району/ І. В.Зубцова., В. Г.Скляр, С. Д.Мельничук, Л. М.Бондарєва // Вісник СНАУ, серія «Агрономія і Біологія», №1-2 (35-36) – Суми, 2019. – С.10-1.
5. Скляр В. Г. Біорізноманіття проектного заказника «Говорунівський» / В. Г.Скляр, С. Д.Мельничук, Ю. Л.Скляр, Л. М.Бондарєва, М. Г. Баштовий, І. В.Зубцова// Вісник СНАУ, серія «Агрономія і Біологія», №1-2 (35-36) – Суми, 2019. – С.40-46.
6. Скляр В.Г. Узагальнюючі моделі вертикальної структури деревостанів лісових фітоценозів Лівобережного Полісся України // Вісник Запорізького національного університету. Серія «Біологічні науки». – 2016. – №1. – С. 176-184.
7. Скляр В.Г., Скляр Ю.Л., Баштовий М.Г., Литовка В.В., Ємець О.М., Шерстюк М.Ю., Ярошенко Н.П., Говенько Я.С. Біорізноманіття пропонованого заказника "Пшінчине" // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія», випуск 3 (41), 2020. С. 41-48.
8. Волочай В.І., Десенко В.Г., Чабовська О І, Клімович Н. Б., Козурак А.В., Скибіцька М. І., Джуренко Н. І., Четверня С. О, Скляр В.Г., Михайленко О.О. (2021). Особливості зростання іван-чаю вузьколистого (*Epilobium angustifolium* L.) у природних популяціях на території України // Агроєкологічний журнал, №1, С.166-172.

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір	4893.1.2021.227256
3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора)	1. Скляр В.Г. Екологічна фізіологія рослин; за заг. ред. Ю.А. Злобіна: Підручник. - Суми: Університетська книга, 2015. – 271 с. 2. Злобин Ю.А., Скляр В.Г., Клименко А.О. Популяції рідких видів рослин: теоретические основы и методика изучения: монографія. - Суми: Університетська книга, 2013. – 439 с. 3. Царенко О.М., Злобін Ю.А., Скляр В.Г., Панченко С.М. Комп'ютерні методи в сільському господарстві та біології: навчальний посібник. - Суми: Університетська книга, 2000. – 203 с. 4. Skliar V., Klymenko A. Natural reserves. Sumy: SNAU, 2018. – 120 p. 5. Skliar V. Sherstiuk M. Vitality analysis as a constituent of the population studies of natural reforestation. Development of modern science: the experience of European countries and prospects for Ukraine: collective monograph– Riga, 2019. – p. 376 – 393. 6. Зубцова І. В., Скляр В. Г. Морфоознаки рослин та розмірна структура ценопопуляцій <i>Centaureum erythraea</i> на заплавах луках Кролевецько-Глухівського геоботанічного району. <i>Scientific developments of Ukraine and EU in the area of Natural Sciences</i>. Collective monograph. Part 1. Wloclawek, Poland, 2020. P. 254-272. 7. Скляр В. Г., Мельничук С. Д. Розмірні ознаки когорт провідних лісоутворювальних видів Лівобережного Полісся України // Actual problems of natural sciences: modern scientific discussions : Collective monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. Pp. 348-369
4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування	1. Скляр В.Г.,Скляр Ю.Л. Зубцова І.В. «Рациональне використання та охорона ландшафтів». Навчальний посібник для студентів спеціальності 101 «Екологія» ОС «Магістр» денної та заочної форм навчання.- Суми 2019. - 134 с. 2. Мельник О.С., Скляр В.Г., Коваленко І.М., Васькіна І.В., Шерстюк М.Ю. Оцінка впливу на довкілля (впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС). Навчальний посібник. Суми, 2021. – 140 с. 3. Злобін Ю.А., Скляр В.Г., Бондарева Л.М. Фізіологія життєдіяльності рослин: навчальний посібник – Суми, 2009. – 84 с. 4. Скляр В.Г. Рациональне використання та охорона

ландшафтів. Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять для студентів 1 курсу факультету агротехнологій та природокористування, спеціальності 101 «Екологія», ОС «Магістр», денної та заочної форми навчання. – Суми, 2018. – 72 с.

5. Раціональне використання та охорона ландшафтів.

Методичні вказівки для самостійної роботи студентів 1 курсу ОС «Магістр» спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форм навчання. – Суми, 2017. – 30 с.

6. Скляр В.Г., Коваленко І.М., Масик І.М., Клименко Г.О., Кирильчук К.С., Скляр Ю.Л., Тихонова О.М. Програма виробничої практики і методичні вказівки до написання звіту та ведення щоденника для студентів спеціальності 101 «Екологія» ОС «Магістр». – Суми, 2017. – 75 с.

7. Скляр В.Г., Коваленко І.М., Жатова Г.О., Скляр Ю.Л., Масик І.М. Методичні рекомендації для підготовки і написання дипломних робіт, для студентів спеціальності 101 «Екологія» ОС «Магістр». – Суми, 2017. – 83 с.

8. Скляр В.Г. Раціональне використання та охорона ландшафтів. Конспект лекцій, для студентів 1 курсу, спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форми навчання. ОС «Магістр». – Суми, 2016. – 37 с.

9. Скляр В.Г., Скляр Ю.Л. Заповідна справа. Курс лекцій для студентів спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форм навчання. Суми: СНАУ, 2019. – 130 с.

10. Жатова Г.О., Скляр В.Г. Загальна екологія: методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних робіт для студентів спеціальності 101 „Екологія”, ОС «Бакалавр». 79 с.

11. Скляр В.Г., Тихонова О.М. Екологічна фізіологія рослин. Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних робіт, для студентів спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форм навчання. ОС «Бакалавр». – Суми: СНАУ, 2016. – 44 с.

12. Скляр В.Г. Екологічна фізіологія рослин. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи, для студентів 2 курсу спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форм навчання. ОС «Бакалавр». – Суми: СНАУ, 2016. – 53 с.

13. Скляр В.Г., Клименко Г.О., Шерстюк М.Ю. Моделювання і прогнозування стану довкілля. Конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 101 «Екологія». ОС «Бакалавр». Суми: СНАУ, 2018. 85 с.

14. Скляр В.Г., Клименко Г.О., Шерстюк М.Ю. Моделювання і прогнозування стану довкілля. Методичні вказівки для проведення практичних

	робіт для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 101 «Екологія». ОС «Бакалавр». Суми: СНАУ, 2018. 77 с. 15. Скляр В.Г. Методичні вказівки для виконання курсової роботи із дисципліни «Моделювання та прогнозування стану довкілля». – Суми, 2016. 17 с.
5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня	Популяційний аналіз природного відновлення широколистяних порід в умовах північного сходу України: дис. ... канд. біол. наук: 03.00.05 – ботаніка (1999 р). Природне відновлення як механізм забезпечення функціонування лісових фітоценозів Лівобережного Полісся України (популяційні та еколого-ценотичні аспекти): дис. ... докт. біол. наук : 03.00.05 – ботаніка (2015 р.)
6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня	Зубцовою І.В. 1.03.2021 р. захищена кандидатська дисертація «Популяційний аналіз лікарських рослин заплав річок Кролевецько-Глухівського геоботанічного району» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.05, підготовлена під керівництвом Скляр В.Г. Кравчук Л.В. 3.06.2021 р. захищена дисертація «Комплексний популяційний аналіз видів лікарських рослин фітоценозів Шосткинського геоботанічного району» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 «Біологія», підготовлена під керівництвом Скляр В.Г.
7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад	Опонування дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю «03.00.16 – екологія» Різничук Надії Іванівни за темою «Популяційно-екологічні особливості видів роду <i>Polygonatum</i> Mill. у Передкарпатті» (дата захисту 14.03.208 р.) у спецраді Д 76.051.05 Чернівецького національного університету; Опонування дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук за спеціальністю «06.01.05 – селекція та насінництво» Мацкевича Вячеслава Вікторовича за темою «Мікроклональне розмноження видів рослин in vitro та їх постасептична адаптація (дата захисту 26 січня 2021 року) у спецраді Д 55.859.03 при Сумському НАУ. Опонування дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» Покотилової Каміли Георгіївни за темою «Штучні заповідні парки Рівненської області (дендрофлора, територіальна організація, естетична оцінка)» у одноразовій спеціалізованій раді (Національний університет біоресурсів та природокористування України). Дата захисту 6.07. 2021 р.

	Член Спеціалізованої вченої ради при СНАУ на здобуття вченого ступеню доктора (кандидата) сільськогосподарських наук зі спеціальностей 06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.05 – рослинництво.
8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах	Відповідальний виконавець 3 науково-дослідних тем та керівник 11 науково-дослідних тем. Зокрема, є керівником таких тем: 1. «Стан і динаміка фітопопуляцій в екосистемах Північного Сходу України за умов різного ступеня та характеру антропогенного впливу» (номер державної реєстрації: 0115U007150). 2. Розробка проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Сеймський» (номер держреєстрації 0117U006760). 3. «Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення» (2016 р.). 4. «Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення» (номер держреєстрації 0117U006759). 5. Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення відповідно до ст. 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (номер держреєстрації 0118U100264). 6. «Розробка проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення» (номер держреєстрації 0119U103488) 7. «Розроблення проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та організація їх території» (номер держреєстрації 0120U104246). 8. «Наукові дослідження природних лісових біогеоценозів області щодо збереження видів рослин, занесених до Червоної книги України, з метою виявлення територій, перспективних для подальшого створення нових об'єктів природно-заповідного фонду» (номер держреєстрації 0120U104244). 9. Підготовка документації для визнання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення Будинку-музею А.П. Чехова як об'єкта природно-заповідного фонду; 10. Розробка проекту створення ландшафтного заказника місцевого значення «Гульбище» та проекту зміни меж ландшафтного заказника місцевого значення «Дібрівка» в Недригайлівському районі. 11. «Спеціальні дослідження біорізноманіття в районі планованої діяльності ПАТ

	«СУМИХІМПРОМ» <i>Відповідальний виконавець тем:</i> «Ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду в Сумському районі» (номер держреєстрації 0120U10424); «Інвентаризація природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду у Полтавській, Кіровоградській та Луганській областях» (номер держреєстрації 0107U011040); «Інвентаризація природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду Хмельницької та Вінницької областей» (номер держреєстрації 0108U008833). Член редакційної колегії наукового журналу «Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія»».
9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)	Член регіональної експертної групи з установа порого «склав/ не склав» з «Біології» у складі Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (2019, 2020, 2021 рр.)
10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”	Jean Monnet Chair «Європейське кліматичне лідерство» Проект Еразмус+ Жан Монне Кафедра «Кліматичне лідерство ЄС» (620031-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR)
11) наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою)	Консультування установ природно-заповідного фонду, розташованих у Сумській області, та Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації із актуальних збереження біорізноманіття та охорони довкілля. Член науково-технічної ради РЛП «Сеймський» та природного заповідника «Михайлівська цілина».
12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або	1. Skliar V. Algorithm of comprehensive assessment of individual's morphological integration of plants

консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій

contrast biomorfs / Viktoriia Skliar, Maryna Sherstuk, Iurii Skliar // QUAERE 2016 (vol. VI.), Interdisciplinary Scientific Conference for PhD students and assistance (May 23, 2016 - May 27, 2016), The Czech Republic, Praha. – Praha, 2016. – P. 393 – 403.

2. Скляр В.Г. Выраженность морфологической пластичности и изменчивости у когорт деревьев // Materials of the XI international scientific and practical conference «Proceedings of academic science – 2015» (Auguste 30 – September 7, 2015 y.). – Vol. 6. – Sheffield «Science and education LTD», 2015. – P. 30-32.

3. Skliar V. The ontogenetic population structure of species forming the undergrowth layer in woods of the Novgorod-Seversky Polesye (Ukraine) // Science and world. – 2014. – Vol. I, № 2 (6). – P. 129 –131.

4. Skliar V. The dimensional characteristics of the middle undergrowth *Quercus robur* in forests of Novgorod-Sivers'k Polissia (Ukraine) // European Applied Sciences. – 2013. – № 7. – P. 19 – 20.

5. Skliar V. Age structure of small undergrowth *Acer platanoides* in forests of Novgorod-Sivers'k Polissia (Ukraine) // European Applied Sciences. – 2013. – № 5. – P. 17-19.

6. Skliar V. Manifestation of morphological variability and plasticity of *Pinus sylvestris* at different stages of natural forest regrowth // European Science and Technology: materials of the IV international research and practice conference, Vol. I, Munich, April 10th - 11th, 2013. – Munich – Germany, 2013. – P. 78-81

7. Скляр В.Г., Скляр Ю.Л. Актуальні питання забезпечення охорони природних комплексів регіонального ландшафтного парку «Сеймський» // Актуальні проблеми науково-промислового комплексу регіонів. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23-27 квітня 2018 р., м. Рубіжне / Бушуєв А.С., Завойських Ю.А. – Рубіжне: видавець О. Зень, 2018. – С. 130-132.

8. Скляр В. Г., Скляр Ю.Л., Шерстюк М.Ю. Стан популяцій проліски сибірської в деяких лісових фітоценозах Сумської області // Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання аграрної науки», присвяченої 150-річчю заснування факультету агрономії Уманського НУС, 15 листопада 2018 р. / Редкол.: Непочатенко О.О. (відп. ред.) та ін. Київ : Видавництво «Основа», 2018. - С. 230-231.

9. Курило О.М., Скляр В.Г. Історія створення та сучасний стан природного заповідника «Михайлівська цілина» // Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні дослідження у вищих навчальних закладах»

	(16 листопада 2018 року, м. Херсон). – С. 171-174. 10. Скляр В. Г., Скляр Ю.Л. Рослинний світ ботанічного заказника «Холодниківський» Сумської області // Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив змін клімату на онтогенез рослин» (3-5 жовтня 2018 р., Миколаївський національний аграрний університет). – Миколаїв, 2018. – С. 9-11. 11. Skliar V., He Songtao, Zhou Junguo, Xinxiang. Effects of salt stress on the resistance of vegetable cytoplasmic membrane // Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (25 - 26 квітня 2020 р.). – Суми, 2020. – С. 44-45 12. Скляр В.Г., Ємець О.М., Скляр Ю.Л. Біорізноманіття проектного заказника «Каліївський» // Моніторинг та охорона біорізноманіття в Україні : Прикладні аспекти моніторингу та охорони біорізноманіття / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 16. Т. 3. – Київ; Чернівці : Друк Арт, 2020. – С. 441-444. 13. Скляр В.Г., Жовтоножко М.М. Особливості формування видового складу природного поновлення лісів Сумського Полісся // Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологія. Довкілля. Енергозбереження» присвячена 90-річчю Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (3-4 грудня, 2020 р.) – Полтава, 2020. – С. 255-258. 14. Skliar V., He Songtao, Zhou Junguo The problem of soil salinization and the role of genetic engineering in increasing the salt tolerance of plants // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Гончарова Миколи Дем'яновича (24- 25 травня 2019 р.). – Суми, 2019. – С. 13.
13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік	Керівництво іноземними аспірантами (Китай)
14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком /	Керівництво роботою, яка отримала Диплом III ступеня II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за галуззю науки «Екологія та екологічна безпека» (Донецьк, 2013 р.). Автор роботи студентка Сумського НАУ Коцубенко А.Б., тема роботи «Фіторізноманіття лісів заказника «Мутинський» та стан в них популяцій веснівки дволистої (<i>Majanthemum bifolium</i>)». Керівництво роботою, яка отримала Диплом II ступеня у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю

проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проєктів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу	«Екологія» (Полтава, 2019 р.). Автори роботи студенти Сумського НАУ Семенко І.М. та Проценко Д.В., тема роботи «Вплив екологічних чинників на природне відновлення сосни звичайної в умовах Сумського Полісся». Керівництво роботою, яка отримала Диплом II ступеня у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю «Екологія» (Полтава, 2021 р.). Автори роботи студенти Сумського НАУ Говеньк Я.С. та Жовтоножко М.М., тема роботи «Актуальні питання забезпечення охорони фіторізноманіття Роменського району Сумської області». Член журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі науки «Екологія» (Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка, 2015 р., 2016 р., 2018 р., 2019 р., 2020 р., 2021 р.). Відзначена подякою за багаторічну плідну працю у журі конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Екологія» від голови галузевої конкурсної комісії (2019 р.). Член журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі науки «Екологія та екологічна безпека» (Донецький національний технічний університет, 2013 р.) Член журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі науки «Біологія» (Чернівецький національний університет, 2017 р.) Член оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції «Основні шляхи збереження лучно-степових екосистем України», присвяченої 90-річчю «Михайлівської цілини» (20-22 червня 2018 р., м. Суми) Член оргкомітету II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Лісові екосистеми: сучасні проблеми і перспективи досліджень – 2021» (30 квітня 2021 р., м. Житомир, Поліський національний університет)
15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру “Мала	Неодноразово залучалась до роботи у журі I (обласного) етапу конкурсів «Малої Академії наук»

академія наук України” (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня)	
16) наявність статусу учасника бойових дій (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти)	
17) участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки під егідою Організації Об'єднаних Націй (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);	
18) участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участю збройних сил країн - членів НАТО (для вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);	
19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;	Голова Сумського відділення Українського ботанічного товариства; Голова Сумського відділення Національного екоцентру України.
20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності).	